

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ**

Αθήνα, **09-10-2023**

Αριθ. Πρωτ. : **91715 - 09-10-2023**

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 10677
Τηλέφωνο : 210 3893572
Email : gen-sec@mindev.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Θέμα: «Απάντηση στην με αριθμό 857/26-09-2023 Ερώτηση του βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Δημήτρη Μαρκόπουλου».

Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 86924/27-09-2023 υπηρεσιακό σημείωμα της Υπηρεσίας Συντονισμού

Σε απάντηση της με αριθμό 857/26-09-2023 Ερώτηση του βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Δημήτρη Μαρκόπουλου», σας γνωρίζουμε ότι γνωρίζουμε ότι η Κυβέρνηση έχει ήδη λάβει πολλά και ουσιαστικά μέτρα κατά της ακρίβειας σε όλο το φάσμα των αγορών καταναλωτικών αγαθών, τόσο ως προς το σκέλος της αντιμετώπισης μη αιτιολογημένων αυξήσεων τιμών όσο και στο σκέλος της βελτίωσης του εισοδήματος των ελληνικών νοικοκυριών.

Ειδικότερα, θεσπίστηκαν με το άρθρο 58 του ν. 4818/2021, κανόνες δικαίου που επιτρέπουν στους ελεγκτικούς μηχανισμούς του κράτους να ελέγχουν την αγορά για την αντιμετώπιση του φαινομένου της αθέμιτης κερδοφορίας μέσω της απαγόρευσης της αύξησης του μικτού περιθωρίου κέρδους των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην αλυσίδα παραγωγής και εμπορίας των βασικών καταναλωτικών προϊόντων. Αντίστοιχες διατάξεις νόμου δεν υπήρξαν ποτέ στο παρελθόν στην Ελλάδα και, συνεπώς, οι έλεγχοι που διεξήγαγαν οι αρμόδιοι ελεγκτικοί μηχανισμοί ήταν, αντιστοίχως, οι πρώτοι που διεξήχθησαν για την περιστολή του συγκεκριμένου φαινομένου. Η ως άνω διαπίστωση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, καμία προηγούμενη Κυβέρνηση δεν διεξήγαγε ποτέ ελέγχους για την περιστολή φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας.

Παράλληλα, η Κυβέρνηση θέσπισε την πρωτοβουλία «το καλάθι του νοικοκυριού» που ήδη από το Νοέμβριο του 2022 έχει διατηρήσει σταθερές, ή έχει μειώσει, τις τιμές πολλών βασικών προϊόντων που είναι απαραίτητα για τη διατροφή και την αξιοπρεπή διαβίωση των καταναλωτών και, πρωτίστως, αυτών που διαθέτουν λιγότερους οικονομικούς πόρους.

Επίσης, σας γνωρίζουμε ότι ήδη με τις διατάξεις του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 επεκτάθηκε χρονικά η εφαρμογή του πλαφόν στο μέγιστο περιθώριο κέρδους των επιχειρήσεων που παράγουν ή εμπορεύονται προϊόντα κρίσιμα για τη διατροφή και την αξιοπρεπή διαβίωση του καταναλωτή. Τα μέτρα αυτά εξειδικεύθηκαν περαιτέρω με την Υπουργική Απόφαση με τίτλο «Περιστολή φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας. Καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου και της επιβολής κυρώσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 (Α' 136), κλιμάκωση των προστίμων, εξειδίκευση των κατηγοριών των αγαθών που είναι απαραίτητα για τη διατροφή και τη διαβίωση των καταναλωτών και άλλες λεπτομέρειες που αφορούν στην εφαρμογή του ιδίου άρθρου» (Β' 5058). Παράλληλα, σας γνωρίζουμε ότι έχει ήδη εκδοθεί και εφαρμόζεται η Υπουργική Απόφαση με τίτλο «Καθορισμός κατηγοριών προϊόντων που εντάσσονται στο «καλάθι του νοικοκυριού», καθορισμός συχνότητας αποστολής του καταλόγου προϊόντων από τους υπόχρεους, ορισμός της αρμόδιας αρχής ελέγχου, καθορισμός διαδικασίας είσπραξης των προστίμων και λοιπά ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του άρθρου 55 του ν. 5045/2023 (Α' 136)» (Β' 5222), με την οποία επεκτείνεται η εφαρμογή του μέτρου του «καλαθιού του νοικοκυριού» στα σχολικά και χαρτικά προϊόντα που είναι απαραίτητα για το σύνολο των μαθητών και των φοιτητών της χώρας.

Παράλληλα, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Κυβέρνηση, με τα άρθρα 15 έως και 17 του ν. 5055/2023, έχει θεσπίσει συμπληρωματικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίσει το τμήμα της ακρίβειας που δεν οφείλεται στις διεθνείς πληθωριστικές πιέσεις. Ειδικότερα, υιοθετήθηκαν τα ακόλουθα τέσσερα διακριτά μέτρα για την βελτίωση των όρων ανταγωνισμού στην αγορά αλλά και την αντιμετώπιση κρουσμάτων αισχροκέρδειας στο χονδρικό εμπόριο, την παραγωγή και την εισαγωγή προϊόντων:

α) ανάδειξη των επιχειρήσεων που θα δεσμευτούν να μειώσουν μόνιμα τις τιμές των προϊόντων τους κατά τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών,

β) συγκέντρωση τακτικών αναφορών από τα σουπερμάρκετ για ανατιμήσεις προϊόντων που επιβάλλονται από τους προμηθευτές τους για την καλύτερη εστίαση του ελέγχου στις επιχειρήσεις που προχωρούν σε ανατιμήσεις προϊόντων,

γ) ανακοίνωση τιμών λιανικής αγοράς φρούτων και λαχανικών προκειμένου να είναι δυνατή η ενημέρωση των καταναλωτών για τις τιμές που επικρατούν στην αγορά προκειμένου να αποφεύγουν τις αγορές από επιχειρήσεις που πωλούν σε αδικαιολόγητα υψηλές τιμές και

δ) ενδυνάμωση των καταναλωτών και των δυνατοτήτων του ελεγκτικού μηχανισμού της ΔΙΜΕΑ με ενίσχυση της στελέχωσής τους, βελτίωση των ψηφιακών εργαλείων που είναι απαραίτητα για τη διενέργεια μαζικών και καθολικών απομακρυσμένων ελέγχων, και την ενίσχυση της εφαρμογής καταγγελιών kataggelies.mindev.gov.gr με δυνατότητα λήψης φωτογραφικού και οπτικού υλικού το οποίο θα χρονοσημαίνεται αυτόματα από την εφαρμογή και θα χρησιμοποιεί τις δυνατότητες GPS του κινητού τηλεφώνου του καταναλωτή έτσι ώστε τα στοιχεία που υποβάλλονται με την καταγγελία να αποκτούν δύναμη αποδεικτικού στοιχείου.

Η εκκίνηση εφαρμογής των ως άνω αναφερόμενων μέτρων αναμένεται τις επόμενες ημέρες, αφού πρώτα δοθεί ο απαραίτητος χρόνος προετοιμασίας για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Σε κάθε περίπτωση, η Κυβέρνηση λαμβάνει κάθε δυνατό μέτρο, στο μέτρο του εφικτού και στο πλαίσιο της διεθνούς οικονομικής συγκυρίας, προκειμένου να διαφυλάξει και να ενισχύσει την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών με ιδιαίτερη μέριμνα για τους πιο ευάλωτους οικονομικά συμπολίτες μας.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα στο φαινόμενο του “shrinkflation” θα πρέπει να τονιστεί ότι η προσφορά προϊόντων προς τους καταναλωτές σε συσκευασίες με μικρότερη ή μεγαλύτερη ποσότητα από ότι στο παρελθόν δεν είναι, καταρχήν, παράνομη ούτε συνιστά αθέμιτη εμπορική πρακτική. Είναι άλλωστε γνωστό ότι η πρακτική αυτή εφαρμόζεται σε όλον τον αναπτυγμένο κόσμο, δεν απαγορεύεται σε κανένα σύγχρονο κράτος που λειτουργεί με τους κανόνες της ελεύθερης οικονομίας και είναι σύμφωνη με το εθνικό δίκαιο αλλά και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ωστόσο, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 54 του ν. 5045/2023, περί μέγιστου επιτρεπόμενου περιθωρίου κέρδους, αν από την πρακτική του “shrinkflation” προκύπτει αύξηση της

κερδοφορίας της επιχείρησης, σε σχέση με αυτήν που είχα πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2021, οπότε και ξεκίνησε η οξεία φάση της πληθωριστικής κρίσης, τότε αυτή τιμωρείται με πρόστιμο που μπορεί να φθάνει μέχρι και το 1.000.000 ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ήδη διαπιστωθεί φαινόμενα αθέμιτης κερδοφορίας που αφορούν και σε αυτήν την πρακτική και έχουν επιβληθεί πρόστιμα συνολικού ύψους άνω των 3.500.000 ευρώ.

Επιπρόσθετα, για την αντιμετώπιση της δυσκολίας που δημιουργεί στους καταναλωτές η σύγκριση τιμών μεταξύ ανταγωνιστικών προϊόντων η πρακτική του “shrinkflation” το Υπουργείο Ανάπτυξης, με την απόφαση 35952/2023 (Β’ 2542) επέβαλλε στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης να επαυξήσουν και να επισημάνουν το μέγεθος της γραμματοσειράς των τιμών μονάδας (τιμών ανά κιλό ή λίτρο κ.ο.κ.) προκειμένου αυτές να είναι ευκρινείς και άμεσα αντιληπτές από τους καταναλωτές έτσι ώστε να έχουν ένα ικανό μέτρο σύγκρισης προκειμένου να αποφεύγουν τις συνέπειες της πρακτικής “shrinkflation”.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εμπορίου
3. Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή
4. Διεύθυνση Εμπορικής Επιχειρηματικότητας